

Застава излази сваки дан два пута, а недељом и понедељником једаред.

Цена је за Угарску кад се јутарњи и вечерњи лист заједно плаћа на један месец 2 кр. 40 пот. за четврт године 7 круна. Кад се јутарњи и вечерњи лист засебно плаћа: месечно 2 кр. 98 пот. на четврт године 8 круна 75 пот.
За Аустрију и све остале земље на четврт године 10 круна.

Народним бројевима од петка цена је: на пола године 3 круне, на целу годину 4 круне, а за стран. земље годишње 6 круна 50 пот.

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Телефон бр. 131.

ЗАСТАВА

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

(Вечерњи лист.)

Издање „РАДА“ ДЕОНИЧАРСКОГ ДРУШТВА У РУМИ.

За огласе плаћа се по 12 пот. од сваке прете оваких ситних слова.

Уредништво „Заставе“ је у кући г. Ј. Т. Чавића Администрација „Заставе“ налази се у кући, где је Милетићева штампарија у главној ул. бр. 22
Дописа плаћу се уредништву а претплата и огласи администрацији „Заставе“.

Рукописе не враћамо.

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Чек-контото 12008.

Порезна реформа.

Министар председник Векерле већ је у више маха ове године најавио, да ће поднети предлог за измену порезног система. Обећавао је он још 1893. године, да ће изменити начин порезивања. Онда је израдио и један меморандум, у ком је изложио начела за нов начин порезивања. У том спису није заузео становиште прогресивне порезе, по ком би имућнаји сарамерно више плаћали, али ипак је било и неких олакшица за сиромашније грађане. Већ је онда влада вољна била, да се законом обезбеди ослобађање од порезе приход од 600 круна. То значи, да сваки онај грађанин, који нема више од 600 круна годишњег прихода, на тај приход не плаћа никакву порезу. Као разлог за то наводи се, да је најмање толико потребно свакој породици за живот. Разуме се, да нас то не може задовољити, јер данас треба бар 1200 круна за издржавање породице, као што је у неким државама и установљено. Хоће ли влада сада од порезе ослободити приход од 1200 круна, не зна се, али би то било потпуно оправдано.

Векерлов предлог из 1893. године није сасвим одбацио доходаринску порезу II разреда. Сада та пореза износи 4, 6 или 8 круна. Дакле и највећи сиромашак плаћа 4 круне, а највећи богаташ 8 круна. Да је то највећа неправда, то је очевидно. Векерле је 1893. год предлагао, да се за доходаринску порезу установи 13 разреда, од којих би најмањи био 2, а највиши 28 круна. Да се тиме неће баш много учинити за масу народа, иако ће разлика бити већа, нећемо доказивати. Само се каже, јер надничар без кућаце и земље плаћаће 2, а пештански милионари 28 круна. Где је ту правда? Најбоље би било да се та пореза сасвим укине, а место ње нека се уведе пореза по прогресивном начину, то јест да сваки плаћа према свом читавом доходу. Сада плаћамо сви порезу II разреда, трговци и занатлије III разреда, а чиновници IV. разреда, сем тога на приход земље. Највећа је неправда пак у разрезу порезе III. разреда Сваки мора да плаћа 10 постотака од своје чисте за-

раде. Ако сиромашан занатлија има чист приход од 200 круна, плаћа на то порезе 20 круна; ко има прихода 1000 круна, плаћа сто круна, а на 100 000 круна 10 000 круна. Међутим онај, што има приход од 100 000 круна, много лакше ће платити 10 000 круна порезе, него онај што плаћа 20 круна на 200 круна прихода. Оног првом остају за живот још 90 000 круна, а овом другом само 180 круна. Зато је оправдано, да се приход до 1200 круна сасвим ослободи од порезе, а преко тога да се порезе по начину прогресивности, а то се од прилике овако замишља: на приход од 1200—2000 круна да се плаћа пореза 1 од сто, од 2000—3000 2, од 3000—5000 пак 3, од 5—10 000 круна 4, од 10 до 20 хиљада 5, а преко тога 6 од сто у име порезе. Већи приход јача и пореза, јер од већег прихода остаје много више за живот.

По Векерловом предлогу од 1893. године било би одређено 30 постотака од данашње порезе на куће и земљу као најмања нова доходаринска пореза. У место садашњег тако званог општег доходаринског прирева имао би се увести лични доходарински прирев по прогресивном порезу. Међутим у седници угарског сабора од 29. септембра најавио је Векерле, да ће у скоро поднети законски предлог о реформи порезе, а главна су начела: 1.) да се по могућству смањи пореза онима који имају мању зараду и мањи иметак, 2.) да се успостави колико је најмање потребно за живот једне породице (а не каже колика је свота одређена) и да се доходаринска пореза удеси по прогресивном начину (јер сада свако плаћа 10 постотака од своје зараде, а од сада ће зарада бар од 600 круна бити ослобођена, а остали ће плаћати на мање зараде 1, 2, 3, а ко веће и више постотака). И доходарина II. разреда биће на прогресивној основи, т. ј. биће 13 разреда, као што је напред наведено. На питање посланика Мезефија најавио је Векерле, да се на приход од земље неће увести прогресивна пореза, дакле сваки ће плаћати исти постотак, и спахија и сиромашнији људи. Дакле влада чини уступке спахијама. Али уједно обећава, да ће се преудесити катастер тако, да свака земља

буде уврштена у онај разред, у који по својим приходима спада, дакле да катастер одговара фактичном стању. И ово ће бити неки напредак, иако није оно, што је прогресивна пореза. Катастер се мора исправити, јер се доказало, да се многим спахијама земља убележи или као ливада, или као лоша, а међутим је најбоља земља. Услед тога су плаћали много мању порезу. То се мора исправити. Влада обећава, али хоће ли органи по вредности оценити земљу?!

Ми смо за прогресивни начин порезе, као што је и у програму радикалне странке. Хоћемо прогресивност за све врсте прихода дакле и за приход од земље, а вахтамо и да се за све приходе установи, колика је најмања свота, што је потребна за живот свакој породици — и то да буде ослобођено од порезе. У Енглеској и у Аустралији већ је то уведено и показало се, да је врло добро за народ — а и за државу. Не сме бити никаквог изуметка. Богаташи не треба да се плаше, што ће нешто више плаћати, јер им неће ништа тешко пасти. Остаће им доста, а међутим то ће допринети умирењу сиромашних сталеза. Пореза на земљу и тако ће бити мала, а на куће се може удесити по енглеском начину. Доходарина II. разреда нека се сасвим укине, јер јој нема смисла.

Оволико за сад, а кад министар Векерле поднесе свој предлог, рећи ћемо још коју.

Нови Сад, 3. октобра.

Угарска влада и Голуховски. У најновијем вечерњем броју „Пештанског Лојда“ изишао је чланак под горњим насловом, који је без сумње писан у Бечу и који потиче из Голуховскове кујне. У томе чланку се истиче, да угарска влада има утецаја на спољну политику. Она се сложила са свачим, што је у том погледу рађено, па ко напада политику грофа Голуховскога, напада и угарску владу. И ако владина странка у Угарској устаје против Голуховског, устаје против својих рођених вођа. У последње време, вели „Пе-

ПОДЛИСТАК.

Краљевић Марко и Муса Кесеџија.*)

Травестија

од

Др-а Чарацине.

Коњав пије Муса Арбанаса
У Стамболу у новом хотелу
Кад је Мусу Бахус омаио
Онда поче пијан бесједити:
»Ево има једно деценије,
»Од када сам пажом царевјем
»Не изворих казве екипаже,
»Ни бицикла, а ни хавелока
»Ал' тако ми вјере моје тврде
»Услед тога идем у приморје
»Затворићу скеле око мора
»И уопће друме уз приморје
»Телефоне а и телеграфе.
»Саградићу вилу у приморју
»Прама свима модерни захтјеви
»И веранду рад' л'јепна видика
»И осталим л'јепним орнаментџ

*) Да се види колико смо после Даничићева „Рата за српски језик“ напредовали, препрелих ову српску народну јуначку пјесму прама савременом „књижевном“ језику.

Др. Чарацино.

»Ово виле егзотично биље
»Вјешат' ћу му хаће и хаџије!
Штогод Туре пјано бесједило
То тријезво бјеше учинило
Одврже се у приморје равно
Позатвара скеле око мора
И у опће друме уз приморје
Куд пролази царевине благо
На годину по триста пакета,
Све је Муса себи оставио
У приморју вилу саградио
Око виле егзотично биље
Вјеша цару хаће и хаџије.
Анонимне тужбе додијаше
Па цар посла позив доставницом
Безодвлачно да дође Стамболу
Прије подне у себе број дванаест
Под пријетљом присилнијех средства
И истраге још дисциплинарне.
Ну Муса је позив оглушио
(Повративши само доставницу
Ал' без »крста« односно подписа!)
То је цара пуно уврједило
На толике дрске изазиве;
Посла на њег' ћуприлић везира
И са њиме три хиљаде војске
(»Sub numero« и декрет му даде)
А кад хоџа дошо инспицират
И шконтрират Мусу Арнаута
Ал' га Муса хладно дочекао

Мотрећи га са вишег гледишта
Као да је ка' предпостављени
(Ни застава да би извјесци
А камоли да б' се представи
И приказа' своје подчађене!)
Већ шта више risum teneatis!
Све полами Муса по приморју
И ухвати ћуприлић везира
Савеза му руке наопако
Поврата га „percat“ вичући
И попрска тинтом и јајима
Ну додуше жељезницу плати
Класу прву. Купе: непушача...
Casus belli, сад је готов био
Стаде цару циркуларе слати
И тражити људе натјечајем
Ко ће Муси на двобој изаћи
Како који тамо одлазаше
Са излета већ се невраћаше
То се цару љуто преварио
(Поред тога и прехлађен бјеше)
Ал' му вели ћуприлић везире:
»О мој сире, царе од Стамбола
»Да је сада Краљевићу Марко
»Згубио би Мусу Кесеџију!
Нервозно га цару погледао
На монокл па му проговара:
»Прођи ме се хоџа ћуприлићу
»De mortuis nihil nisi bene!
»Јер помињеш Краљевића Марка

пештански Лојд“ догодило се само једно: Бу мручки рат са Србијом, а на све то при- стала је угарска влада И „Пештански Лојд“ довикује на крају: Није могуће ми- нистра спољних послова политички оцепи- ти од Угарске.

Нови Сад, 3. октобра.

„Пештански Лојд“ о краљу Петру. „Пештански Лојд“, који је познат као ор- ган заједничког министарства спољних по- слова донео је у најновијем броју чланак под насловом: „Краљ Петар“. Чланак је датиран бајаги из Београда, али се у ње- му говори тако поуздано о том, шта ми- сле и шта веле у Бечу, да у том тону ни један београдски дописник не би пи- сао. У том бајаги допису из Београда, из- носи се вапшто краљ Петар није могао да посети европске дворове и да им се пред- стави. Пре није могао због руско-јапан- ског рата у Русију, па није могао ни другде Сад кад је Србија у трговинском рату с Аустро-Угарском не може у Беч, па ни другде.

„Пештански Лојд“ вели о краљу Пе- тру, да је добар, али врло слаб човек Није дорастао својем положају; нема снажну руку (Види се из историје Србије шта је било са владарима, који су хтели да имају снажну руку Пр. ур. „Заст.“)

Главни је у томе чланку „Пештанског Лојда“, што се тражи од Србије, да Пашић одступи. Пашић се надао да ће пасти Го- луховски, али се то неће догодити. У овом дуелу намећу Пашића и Голуховског мора Пашић пасти, јер иначе вели „Пештански Лојд“, не може доћи до мира „Пештан- ски Лојд“ се нада, да ће Пашић и одету- пити у кратком времену.

Виде се дакле скромне жеље Краљ Петар да се ухвати у коштак са својим народом, јер иначе га у Бечу не сматрају за човека. И министар српски, који се не допада Бечу, да иде. — Врло значајно

Београд, 3. октобра.

Странке у Србији и царински рат. Скупштински посланици, који припадају клубу старијих радикала, сложили су се у својој конференцији, какав одговор да даде српска влада на последњу ноту ау- стро угарске владе. И српска је влада на основу тог саставила одговор и одмах га послала дру Вујаћу у Беч, да га преда грофу Голуховском. Они, који су близу владе, тврде, да се у том одговору на- воде, како је Србија попустила до сад ко- лико је год могла, и како не може при- стати ни на које друге услове, већ само на оне, на које је раније пристала.

Самостална радикална странка одржала је у Београду земаљску конференцију своје странке и донела је резолуцију. — Све што тражи у унутарњој политици, као: да се сваки члан странке плаши од политич-

ког гоњења и т. д., то разумемо и схва- ћамо. Но револуција њена у питању спољ- не политике толико је нејасна и маглови- та да се не да разумети. Вели се, како је конференција задовољна са поступцима бивше владе самосталних радикала. Наро- чито је задовољна поступцима те владе у питањима уређења трговинских односа са Аустро-Угарском и са осталим држа- вама и тако даље. — А за тим се вели, да тешкоће садашњег трговин- ског положаја Србије држи за пролазне, и жали што је данашња влада напуштањем јасног и одређеног гледишта прошле вла- де самосталних радикала те тешкоће учи- нила осетнијим и озбиљнијим, и т. д. Ово се доиста не да разумети. Ишло се докле могло и дошло се до царинског рата. Он је дакле ту: Сад тек треба решити, хоће ли се тај рат повести даље или не, већ попустити. О том је требала конферен- ција самосталне странке јасно да се нара- ви Земља је у царинском рату, и шта да буде, то су требали отворено да кажу.

И либералци, или како се сад називају звучније народњаци, одржали су своју главну скупштину. Они су били отворени и репили, да је садашњи царински рат о- пасан и штетан по Србију, и да са Аустро- Угарском треба склопити трговински уго- вор. Ово значи јасно: право има Голуховски, а не српска влада. Испунити треба, што он, односно Беч тражи. Овде у Србији сматра се то решење либералне односно „народ- не“ странке за издајство. А нарочито где се повива влада, да се што пре постара српска влада за извоз српске стоке у Ау- стро-Угарску, јер то значи, приклони Ср- бији главу, нека је у Бечу са Голухов- ским кроје капу како хоће. Утешна је појава само, да ова либерална група нема већ давно никаква уплива.

Политички преглед.

Одступање грофа Голуховског. О одступању грофа Голуховског — као што смо већ писали — непрестано се говори и у бечкој и будимпештанској штампи. Сви сматрају одступање његово као свр- шену ствар. Не слажу се по највише само у томе: хоће ли одступити пре састанка делегација или после делегација. Једни тврде и наводе разлоге, да ће одступити тек после делегација, други пак крај сви- ју разлога оних остају при својој тврдњи, да ће гроф Голуховски одступити већ о- вих дана. Који имају право, не може се знати, но ево шта пише о томе бечки „Цајт“, који тврди, да је свој извештај црпео из таквих извора, где добро знају, како стоји ствар са Голуховским. Он пише: „Расположење у Угарској према грофу Голуховском таково је, да ту данас већ не може ништа помоћи угарска влада. Истина угарска влада прети, да ће у слу- чају, да угарска делегација изгласа Го-

луховском неповерење, поднети оставку, па то бл и учинила. Али Голуховски не жели ту жртву. Он је потпуно на чисто са својим положајем и ове недеље је и пред краљем изнео све тешкоће свога по- ложаја и изјавио је, да је вољан да повуче све конвенције. Голуховски је већ и пре и после прошле делегације хтео да одступи, али му владар није усвојио остав- ку. Прилике се од то доба никако нису поправиле, шта више још су и горе и сада на делегацијама тешко да би избегао неповерење. Још пре но што се отпочну делегације, прилике ће се променити, јер Голуховски не може дозволити, да му из- гласају неповерење не само ради личне репутације, но већ и зато, јер се томе по- ложај министра спољних послова у да- нашњим европским приликама не сме из- ложити.“

Гроф Бек и престолонаследник. Одступање шефа аустро-угарског генерал- штаба грофа Бека свршена је ствар. Том приликом са разних страна наводе разне разлоге одступању му. Који је прави, те- шко је испоставити. Ми их све бележимо по својој новинарској дужности. Такав је- дан разлог налазимо и у „Новој Слобод- ној Преси“. Максимилијан Харден, који је последњих година живота Бизмаркова био један од најповерљивијих му људи, издао је у „Новој Слободној Преси“ из- јаву о мемоарима кнеза Хохенлоа и пови- вајући се на изјаве Бизмаркове, одлучно побија Хохенлоеву тврдњу, да је Бизмарк хтео Аустро-Угарску изневерити 1890 год. када се говорило, да Русија хоће да оку- пира Бугарску. У тој изјави Харден спо- миње и то, да је Бизмарк рачунао на мо- гућност судара између Аустро-Угарске и Италије. По Бизмарку, наследник Фрање Јосифа биће у много већој опреци са И- талијом но данашњи владар. И да је Биз- марк добро рачунао, то сведочи пад грофа Бека. У берлинским политичким круговима распрострајена је вест — као што пише Хар- ден — да је гроф Бек пао због талијан- ског питања. Престолонаследник Фрања Фердинанд израдио је план за утврђења према талијанској граници. Томе плану био је јако противан гроф Бек. Престоло- наследник је ипак спровео свој план и о- тога гроф Бек напустио сада своје место. — Тако Харден колико пак то стоји — наравно да не можемо утврдити.

Вести из места и са стране.

Поздравил 100-годишњици Јована Стеријина Поповића.

Приређивачки одбор у Вршцу примио је писмене и брзојавне поздраве од: грофа Алберта Апоњија, кр. угарског министра просвете; Андре Николића, кр. српског министра просвете; Мила Дожића, кр. ж. првогорског министра правде као заступника мини- стра просвете; царске руске академије наука и са-

»И кости су њему иструнуле
»Има пуно три године дана
»Како сам га врго у тамницу
»(У тамницу боље је речено)
»Нијесам је ни дезинфицирао!
Вели њему хоџа Ђуприлићу
»Што би дали ономе јунаку
»Кој' би жава представио Марка?
Вели њему царе господине
Дао би му чиновничко мјесто
Extra statum вод вава одјела
»И још племство уз опрост пристојба
Скочи хоџа на ноге лагане
Те отвори на тавница врата
И изведе Краљевића Марка
У тавничком неком неглижеу
Слаб утисак на цара учини
Јер му косе немају фризуре
А дугачке ко у Ане Чилаг
Полу стере полом се покрива
Нокти дуги кано у племића
Убила га мемла од камена
Покривао као камен сињи
Са патосом царе проговара:
»Јестел' ћегод у животу, Марко?
Апатично Марко одговара:
»Јесам царе, али у мизерном!
Ојде царе Марку казивати
Анархија каква је настала
Па он пат за Марково мњење:
»Моретел' се Марко поуздати

»Безувјетно ићи у приморје
»И предбежно Мусу одстранити
»Евентуално да даде оставку?
»Путни дневник ја ћу намирити
»И дневницу и километрину.
Вели њему Краљевићу Марко:
»Допустите, да израдим мњење
»По схваћању мом немјеродавном
»Енергају сваку сам 'згубио
Па с' немогу Мусом бламирати
А ригори треба ми поправка
Ну нетреба мени купатила
Нит' у Ници нит у Глајхенбергу
Јер с' неволим возит жељезницом
Већ изволте у какву хотелу
Наћи кошту и стан у нарави
Близу парка гђе тичице поју
Са видом прам кршном приморју
Јер природне красоте уживам.
Кошта добра и подворба добра
Кад је фрштук: кава са кифлом
Десет сати: штогод габловати
Шницл добар, бифтек и паприкаш
Фасл пива — то се разумије!
(За ликере никакве не марим)
За ужину супа са гринцајгом
»Говједина каквим гарнирунгом
»А и цуршпајс, а потом и мелшпајс
»И печење телеће јал пуран
Поврх свега рибе од Охрида
»А јер риба мораде пливати

»Добра вина од девет година
За попасак: према јеловнику
За вечеру — ну без ње бих био! —
»Нако штогод али на кисело
Срнетине поради промјене
А печенка ако с непојде
Неће пропаст нит за други пута
Оада вина (за' што горе ревох)
После чаја јамајика румом
Nota bene! Добро да се сјетих:
Држите ли какове новине
Какав „Weltblatt“ и „Fliegende Blätter“
»После јела радо вавада читам
»Позориште још ако је близо
»Превео бих каваз лијеп комад
»Превео бих себи примадону
»Ако добрих нема ор'гинала
»Неопходно то је погребито
»Па ћу казат кад сам за двобоја.
Цар дозивља своје бединтере
Уредише Марку тоалету
Сицилијански понављач од косе
Кој понавља по властитој вољи
Сједу косу у првотно стање;
Ако коса почиње падати
Хајфелове жесте дадоше му
А од истог имаде помада
У растењу браду поспјешује;
Но да буде дражестан и њежан
Дадоше му лугошког пудера
И прах један за праве госпођа

вета петроградског словенског друштва (преко Стојана Новаковића, председника кр. српске академије наука); мађарске академије наука и мађарског националног поворишта у Будимпешти; Словенске Матице у Љубљани; хрватског казалишта у Загребу; Матице Далматинске у Задру; Словенског Клуба, чешког универзитета и градске управе у Прагу; Кола Српских Сестара, Милке Гргурове, Васе Кристића-Љубисава, општине града Београда, колегије П. и Ш. београдске гимназије; професора Живојана Дачића, секретара универзитета, професора Миловоја Вожића и Боривоја Петровића, дра Милоја Васића, чувара Народног Музеја, Друштво Књижевних Љубица и уредништва „Одјека“ из Београда; шабачког учитељског друштва и директора и наставника шабачке гимназије; наставника крагујевачке гимназије, одбора рудничког округа у Горњем Милановцу; уредништва „Босанске Виле“ и великог просветног савета у Сарајеву, српске општине у Мостару и српске читаонице у Босанском Броду; дра Милана Савића (Нови Сад), пароха Влашкалица (Омољца), приправничког литерарног друштва „Натошевић“ и „Преоднице“, друштине ученица српске учитељске школе у Сомбору, Стевана Бенина, учитеља и школског управитеља (Дал.); управитеља и питомаца Текелијанума (Будимпешта); уредништва „Бранкова Кола“, књижевничког друштва „Змај“, професорског збора карловачке гимназије, Добротворне Задруге Српкиња и Димитрија Руварца из Карловаца; Српске Читаонице у Старом Бечеју; српске православне занатлијске певачке задруге, добротворне задруге Српкиња и српске црквене певачке задруге из Земун; добротворне задруге Српкиња у Великој Кикинди; професорског збора српске гимназије и наставничког збора српске више девојачке школе у Новом Саду; Андре и Тинке Лукић, чланова српске народне позоришне дружине из Мокрина; Браће Јовановића и српског црквеног певачког друштва из Панчева; српске црквене општине из Мохола; добротворне задруге Српкиња из Новог Сада; Богдана Свирчевића, Петра Опанова и Стевана Секулића из Суботице; добротворне задруге панчевачких Српкиња; уредништва „Голуба“ из Сомбора; вршачког посланика Золтана Силашија, и Милана Јовановића, академика из Вуковара.

Приређивачки одбор захваљује најтоплије свима. Умољавају се уредништва да ово одштапају, на чему нека унапред приме топлу захвалност.

† Јелена Јовановић рођена племенита Новић,

удова покојног септемвира Бранка Јовановића, умрла је ово дана у Загребу изненада наглом смрти од срчане слабости. Та племенита Српкиња завештала је још пре 10 година загребачкој српској основној школи заједно са њеним некад у свему Српству познатим и чувеним добрим супругом покојним септемвиrom Бранком Јовановићем, лепу нову модерну кућу у Загребу у вредности од 60 до 70.000 круна. Осим тога завештала је Српској Женској Добротворној Задрузи у Загребу, којој је она потпредседница била, као и за градњу Српског Девојачког интерната у Загребу по 2000 круна у готову што и ми и овде у име целог Српства благодарно бележимо.

А брат покојне добротворке српске већник судбеног стола г. Коста пл. Новић уручио је од своје стране за вечиту успомену на своју племениту се-

Кожу чини меку, баршунасту
А јер Марко без копрене иде
Додоше му «Хелин» врсно срество
Да му кожа не пуца од сунца;
Желил' косу мало коврчасту
Ту такођер једна жеста има;
У случају да гојан постане
Лугошких му додоше пилула
Што дјелује на омршвањење.
Ова су ово срества нешкодљива
На темељу искуства дугога
И начина много прокушана
Па како су неопходно нужна
Да нам лице и тен лијеп буде
Не би смела нити једна кућа
Без довољне залихе да буде.
Вјеруј брате то није ревлама
Дух времена сада тако иште
Са цилиндром, главе рукавицом!...
Још хтедохме намамити Марка
«Антибетин» кад му подмакоше
Л'јек изврстан проти пјанчовању
Ал' се Марко јаду досјетио
Разби флашу у ситне атоме
«Тешко Марку непијући вина!»...
(Наставиће се).

стру спомена ради Привредниковом Шегртском Фонду 100 круна у готову.

Нова странка у Русији.

У Русији је основана нова политичка странка, коју њени непријатељи називају „Црна Стотина.“ Странку је основао посланик у думи, Петрушкјевић. Ово је монархистичка странка, која у народу шири своје идеје демагошким средствима. Странка има уписаних преко 5 милиона чланова. При упису у чланство закљичу се овим речима, да ће ако устреба и свој живот жртвовати за дара и православље. Пред француским књижевником Иларом, који је боравио ових дана у Петрограду, вођа странке Петрушкјевић овако се изјаснио: Цар је у опасности заједно о Русијом од Јевреја и револуционара с једне стране и великих књажева с друге стране Вите нас је — рече Петрушкјевић — гурвао у пропаст. Горемкиј је био слаба карактера, а Столипин је једини способан да нас спасе. Он је схватио, да без наше странке Русији нема спаса.

Ова се странка, како прича њен вођа Перушкјевић, окомила против великих књажева и Јевреја. Кад би сви Јевреји имали само једну главу, ја би им је с највећим задовољством одрубисао — завршио је Перушкјевић.

Долијали Цигани.

Много се пута већ покретало у Угарској циганско питање; настојавале су власта и друштво, да их милом и силом населе — но све узалуд. Цигане воли да стално станује на једном месту — лакше му је живети сељачајући се час овамо час онамо. Кад покраду једну околицу, учине какав злочин, а они хајд даље. Нит, лук јели, нит лук мирисали. А власти онда трагају за Циганима, те их ил' ухвате ил' не ухвате. Ну због учестаних оваквих крађа и злочина власти сада бодрје пазе на Цигане, те тако ови почешће сада падају јој у руке. Тако је сада у Кечкетету долијала једна чета Цигана. Кечкететска полиција ухапсила је једну чету Цигана од 78 чланова, које сумњаче, да су починили више злочина. Цигане су дотерали у варошки затвор, одакле су међутим њих осморица, баш најглавнији, утекла. Неколицину Цигана оковане однели су у Јегру, камо их је захтевала јегарска полиција путем брзојава, јер сумња на њих, да су ових дана тамо учинили једно уморство. Полиција сумња, да су ови Цигани умешани и у похари филепсалишког поштанског звања. Истрага има да успостави, а колико сви ови злочини терете ове Цигане.

Пристаниште са највећим прометом.

По часопису „Прометеусу“ Хонконг је пристаниште са највећим прометом на свету. Овај часопис по подацима из 1903. године саставио је ред великих светских пристаништа, по којем пристаништа долазе овим редом: 1. Хонконг (промет преко 19 милиона тона) 2. Лондон (18 и по милиона тона) 3. Антверпен (18 милиона тона) 4. Њујорк (скоро 18 милиона тона) 5. Хамбург (16 и по милиона тона) 6. Ливерпул (скоро 15 милиона тона) 7. Ротердам (13 и по милиона тона). Уз то вели споменути часопис, нису рачунате оне хиљаде кинеских дунки, у хонконшком пристаништу, које такође стоје у служби међународне трговине.

Трговина с девојкама у Америци.

Последњи број једног криминалног листа доноси врло црне податке о трговању, с девојкама у Америци. У самом великом Њу-Јорку имаде 20.000 трговаца са девојкама. На 2—3000 становника долази по један такав трговац с девојкама. Трговци приправљају девојке на посебан гадан начин. Они имају лепе пристале младиће, који се труде приближити свакој лепој девојци, особито Европејкама, које су дошле у Америку. Показу јој се као поштена просија а онда ју заведу и одведу у ноћне локале или предаду каквом трговцу у одштету. Тај гадан посао иде тим лакше, што им полиција помаже; сама је с њима у савезу и бере од тога свој доходак.

Позив на претплату.

1. октобра 1906. године отварамо нову претплату на четврту четврт.

„Застава“ излази два пут дневно, а стаје као и до сад на три месеца 7 круна за све оне, који желе, да им се „Застава“ дневно један пут поштом шаље. — За оне, који желе, да им се лист шаље два пут дневно поштом, стаје 8 круна 75 потура.

За Нови Сад стаје „Застава“, кад се двапут дневно шаље лист кући 8 круна на три месеца.

Ми ћемо и даље чинити све што можемо, да одржимо „Заставу“ на оној ви-

сини, која одговара угледу народна и радикалне странке и молимо све пријатеље листа да нас у овом послу помогну.

Обраћамо нарочито пажњу на „Заставине“ бројеве од петка, вечерњи и јутарњи број уједно Овако проширени народни бројеви доносе расправе о задругарству, привреди, о народном здрављу, о правним поукама и т. д. Ти се бројеви удешавају за најшире кругове, а претплата за њих стаје 4 круне годишње а на три месеца 1 круна.

Најлакше се претплаћује поштанском упутицом.

По решењу управе, лист се ником не сме давати на вересију.

У Новом Саду, септембра 1906.

Уредништво и администрација
„З А С Т А В Е“.

Брзојава „Застави“.

Статал 3 октобра.

Векерле у Бечу.

Будимпешта. Угарски министар-председник Векерле отпутовао је синоћ у Беч, где ће га краљ примити у нарочитој аудијенцији. Поднеће краљу коначан извештај о припремама за пренос пепела Ракоцијева и покушаће, да добије приволу краљеву, да се узаконим светковањем помена Ракоцијева.

Осигурање радника

Будимпешта. Законски предлог о осигурању радника изазвао је велику узрујаност у круговима трговачких списоћника У недељу држаће збор, на коме ће протестовати против тога законског предлога.

Изборна реформа у Аустроји

Беч. Аустројски министар-председник Бек наставио је преговоре са страначким вођама ради изборне реформе, но до сада без икаквог исхода. Чешки радикали су закључили да опструкцијом осујете изборну реформу, ако се закључи већина од две трећине.

Царински рат Аустроугарске са Србијом.

Беч. Јуче је српска влада поднела аустро-угарском министарству спољних послова своју ноту. У њој се поново одбјајају аустројски захтеви.

Београд. (Уг. брзојав. биро.) Између круне и владе наступиле су велике разлаке у мишљењу. Краљ не одобрава поступак Пашаћез у царинском сукобу са Аустројом.

К о л е р а.

Квенстовн. Енглески пароброд „Перудиана“ на путу својом у Бостон ударио је овамо са два мртваца и 4 тешко оболеле особе. Сумња се, да су оболели од колере.

Енглези у Паризу. 31

Париз. На свечаном ручку, приређеном у почасг енглеских гостију, наздрављало се у име добрих односа између Енглеске и Француске, чиме ће бити зајамчен европски мир.

Т р г о в и н а.

НОВИ САД, 3. октобра 1906. године.

Пшеница прве квалитете 13 к. 60 п. до — к. — п.	} цена од 100 кр.
Пшеница нова — к. — п. до — к. — п.	
Пшеница средња 13 к. 20 п. до 13 к. 40 пот.	
Пшеница лакша 12 к. 60 п. до 13 к. — пот.	
Наполица нова — кр. — п. до — кр. — пот.	
Јечам 13 круна — пот. до 13 кр. 20 пот.	
Зоб нова 12 кр. — пот. до — кр. — пот	
Кукурузу зрну п. 12 кр. 60 п. до 12 кр. 80 п.	
Кукурузу у клицу п. 5 кр. 60 п. до 5 кр. 80 пот.	
Маст 132 кр. — пот. до — кр. — пот.	
Сланина 132 кр. — пот. до — кр. — пот.	
Сланина паљена 132 кр. — п. до — кр. — п.	
Свињи утојени тешки 92 до 94 пот.	} живе мере.
Свињи средњи . . . 88 до 90	
Свињи лаки . . . 84 до 86	
Теоци 116 п. до 120 пот. по кило	}
Јагањци — к. до — к. по пару	
Овци 32 кр. до 48 кр. по кило.	

ЗАХВАЛА.

За дочек учитеља и учитељица из Београда при-
дожили су: — Ђ. В. г. епископ Митрофан 10 К. Српска православна црвена и школска општина 60 К. Централни Кредитни Завод 30 К. Српска Задруга за кеџусбао помагање и штедњу 20 К. Српска Штедионица (деоничарско друштво 20 К. „Матица Српска“ 20 К. Српска Читаоница 5 К. Српска учитељска новчана задруга 20 К. Добро-
творна Задруга Српкиња Новосаткиња 10 К. Срп-
ски Учитељски Конвент 31-60 К. — Г. г. Милан
Ђирић, прота 10 К. Милош Мијатовић 10 К. Др.
Тодор Гавански 10 К. Др. Влада Деметровић 5 К.
Јоца и Јованка Марковић 5 К. Радовановић и Сто-
јановић 4 К. Др. Ђорђе Тапавица 2 К. Сава Стој-
ковић 2 К. Др. Јефта Стојаковић 2 К. — Прило-
зима тим помогли су овдашње учитеље и учитељице
српске напред поменути и омогућили, да сви доче-
кају своју учитељску браћу и сестре из Београда
овако лепо и да их у сваком погледу потпуно за-
довоље. С тога молимо све напред споменуте, да
приме срдачну захвалност свију овдашњих српских
учитеља и учитељица и на овај начин.

Нови Сад, 27. септембра (10. октобра) 1906. г.
Приређивачки одбор.

Књижевни оглас

◆◆◆◆ НОВЕ МУЗИКАЛИЈЕ. ◆◆◆◆

Сад су баш изашле из штампе две
најлепше и најпотпуније

„ЗБИРКЕ МУЗИКАЛИЈА“.

1. Албум 138 српских народних песама
за гласовир. — Цена 5 круна.
Албум 100 најновијих игара за гласо-
вир. — Цена 5 круна.
2. Ко пошље новац у напред, добиће
исте о нашем тропку.

ДВОРСКА КЊИЖАРА
Мите Стајића
у Београду.

1298 10 - 15

Добра домаћка брине се
око за добре своје породице!

**Катрајнер Кнајпова
сладна кава.**

Приређена по начину Катрајнерову
угодно прџа, корисно утиче на
здравље и јетина је, пружа дакле
неоцењену добит сваком домаћуку!

Треба нарочито напоменути при
куповању име Катрајнер и зах-
тевати само праве омоте са
заштитним знаком Пене Кнајпа.

†
Јављам свима сродницима пријатељи-
ма и познаницима, да ћу у суботу 7 (20.
октобра у 11 сати пре подне у саборној цр-
кви, мојој никад непрежљеној супрузи

Марији

давати

ШЕСТОНЕДЕЉНИ ПАРАСТОС.

У Новом Саду, 3. октобра 1906.

1398 1-1

Световар Стојановић.

●● За издавање од 1. новембра. ●●

ДВА СТАНА

сваки са три собе, предсобљем, подрумом,
шпајзом и комором. Станови су са сокака.

ЈЕДАН СТАН

из авлије, са три собе, кујном и другим
потребним стајама

Станови се налазе у Хаџаћ Светићевеј
улици у Новом Саду.

За ближе услове ваља упитати у ад-
министрацији „Заставе“. 1399 1-2

ПОЗИВ.

Овим се позивају сви уписници део-
ница Српске Привредне Банке у Руми
на

главну скупштину

ради конституисања, која ће се одржати у
недељу 15. (28.) октобра о. г. у 10 сати
пре подне у просторијама заводским гла-
вна улица бр. 155.

Дневни ред:

1. Избор привременог председника и
церовође.
2. Претрес друштвених правила.
3. Одлука о конституисању друштва.
4. Избор управног и надзорног одбора.
5. Давање разрешнице оснивачима.
6. Евентуални предлози.

У Руми, 28. септ. (8. окт.) 1906.

Оснивачки одбор:

Стеван Петровић, Димитрије Т. Јаковљевић,
Гавра Путник, Др. Ђорђе Красојевић, Др. Вранко
Илиј, Др. Жарко Миладиновић, Миша Ђорђе-
вић, Данило Удицки, Световар М. Спаић
Душан Ловренски. 1387 3-3

ПАРНА СЕЧА

и цепање дрва.

Под јерменским насином, на дрвари фирме
Фолфа и Трослера ради погодности п. н.
грађанства, удешена је парна сеча и це-
пање дрва где се по најфавнијој цени дрва
за гориво секу и цепају на парчад.

1386 2-8.

сваку количину

ИЗНАД ЈЕДНОГ ВАГОНА

здрава стара кукуруза од г.
1905.

купује 1896 2-1

прва хрватска творница
САЛАМЕ, СУШЕНА МЕСА И МАСТИ,
М. Јавриловића синови
Петриња.

Понуде се узорцима

нека се изравно пошаљу.

ГВОЖЂАРСКА ТРГОВИНА

Жиколајевић и Антоновић

У ПАНЧЕВУ

потребује помоћника, који говори
српски, немачки, мађарски и румун-
ски. Ступити може одма. 1384 3-3

ПОМОДНА И МАНУФАКТУРНА ТРГОВИНА

Лео Фишхофа

у Срп. Великом Сент-Миклошу

потребује ЈЕДНОГ ВЕШТОГ ПОМОЋНИКА,
који говори мађарски, немачки српски и ру-
мунски. Ступити може одма. 1365 5-5

ПРОДАЈЕМ КУЉУ са великим
плацем, која лежи
у Новом Саду у
алмашкој улици
бр 5 поред куће г. Пере Ракића. Бла-
жа извешћа даје г. Паја Савин код г.
Симона Рајнера у Новом Саду. 1893 2-6

ГЛАВНИ ДЕПО ПРАВОГ

● ШТАЈНБРУШКОГ ПИВА ●
ЂУЛЕ БАУЕРА

НОВИ САД, Успенска улица бр. 5.
уповорава сваког, да се само код њега може
добити у флашама 613 39-

ПРАВО ШТАЈНБРУШКО ПИВО
прве уг. деоничарске штајнбрушке пи-
варе, као и

ПРАВО БУДВАЈСКО ПИВО

из светског познатог будвајског прастарог
узвора грађанске пиваре, која је 1795. г.
и Будвајсу основана. Право штајн-
брушко, као и право будвајско пиво,
познаје се не само по вignetу (цедуљи на
флаши), него нарочито по запушачу на
коме се налази жиг: Bauer Guyla.

Основана 1870. године.

ПРИМА:

Улоге на књижице по

4%, „недељне улоге“

по уделу 50 потура

недељно са 4%.

Порезу на камату

плаћа сам завод.

611 89 -

СРПСКА ЗАДРУГА

ЗА МЕЂУСОБНО ПОМАГАЊЕ И ШТЕДЊУ

У НОВОМ САДУ,

Ћурчијска улица број 6.

Основана 1870. године.

ИЗДАЈЕ:

Займове на менице, об-

везнице и на непо-

кретно имање под

најповољнијим

условима.